

Rabbi Mandel Partnership Dedicated
לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה
לזכות ר' מאיר בן לאה

BITACHON WEEKLY

**אחרי מות
קדושים**

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

To receive Bitachon Weekly by email send a request
to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call
(732) 363 - 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon
(718) 906 - 6400
Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 - 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140
Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by
Rabbi Yaakov Shur

לזכרון עולם בהיכל ה'

לזכר נשמות

נחמן בן זאב קהת משה
 יטלא בת יהודה
 אהרן בן יהודה אריה הכהן
 טאבא בת ביילא
 שרגא פייבל בן משה יוסף
 גבריאאל בן פנחס
 רחל בת נחמן
 משה בן פנחס

לזכותן של

שרה יהודית בת ביילא
 חיה פערל בת ביילא

BITACHON WEEKLY

פרשת אחרי מות -
קדושים תשפ"ו

IN THIS ISSUE

- BE A TRUE BROTHER
- MAKE SURE TO GET INVOLVED IN *ZIKKUI HARABBIM*, EVEN IN A SMALL WAY
- AN *ISH HAKLAL* HAS MORE "CHILDREN" THAN ANYBODY
- THERE IS NO ONE GREATER THAN SOMEONE WHO GOES OUT FOR *KLAL YISROEL*
- BEING *OSEK* IN *ZIKKUI HARABBIM* ERASES ALL YOUR SINS
- THOSE WHO HAVE PATIENCE END UP BEING HAPPY
- BE CALM AND SMOOTH AS AN EAGLE
- A FELLOW *YID* IS YOUR FRIEND AND YOUR BROTHER
- *DOVID HAMELECH* IS OUR *REBBE* IN *MIDDOS*
- *DOVID* WAS FULL OF *BITACHON* & SINGING & NEVER GIVING UP HOPE
- STORIES OF *NOVARDOK*

אחרי מות - קדושים

דבר אל אהרן אחיך טז ב Be a True Brother

Why does it say: אהרן אחיך Ahron your "brother"? The Torah is discussing Avodas Yom HaKippurim which could only be done by Ahron himself; he was like a "one man team" for the entire Avoda of Yom Kippur. And Rashi says¹ that the future Cohanim Gedolim were also like Ahron. He was only **one** to do Kaporas Yom HaKippurim, and they had to be similar to Ahron. What is so special about Ahron that only he alone is M'chaper the whole Klal Yisroel on Yom Kippur? **

The reason he became the Cohen Gadol in the first place was because he was a true אחיך brother. He was a: לב heart that rejoiced with his

When you have a healthy self-esteem, you can start to think about others & be genuinely interested in their welfare

brother's greatness (and for this, he was Zoche to wear the Choshen on his heart. Chazal²). He was a person who Fargins and isn't jealous of a prime rival, which a brother usually is. The Maharal says³ that a brother is a symbol for competition and jealousy, as we see from day one with Kayin and Hevel who felt: קנאת אחים jealousy between brothers, and Eisav's hatred is: forever! ***
If you overcome your nature and make believe and keep saying that you're happy with your brother's success, then whatever Zechusim he has, belong to you! That's why Ahron was buried on Hor HaHar, a mountain on top of another mountain, to symbolize that an Ayin Tova person gets double Schar. The Chida⁴

¹ רש"י עה"פ וכפר הפהן אשר ימשח אתו ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו (טז לב) כפרה זו של יוה"כ אינה כשרה אלא בכנה גדול, לפי שנאמר כל הפרשה באהרן, הוצרך לומר בכנה גדול הבא אחריו שיהא כמוהו.
² ילקוט פרשת שמות (רמז קעב, ד"ה שלח) את סבור שמא עיכב משה שלא ילך, לא עשה אלא כמכבד אהרן וכו' אמר, כל השנים הללו היה אהרן מתנבא להם, עכשיו אני בא לתחומי של אחי שיהיה מצר? לכך לא בקש משה לילך. אמר לו הקב"ה, אהרן אחיך אינו מצר בדבר הזה אלא ישמח, תדע לך שהוא יוצא לאנפטי (פי' לקראתך) שלך, שנאמר (שמות ד יד) הנה הוא יצא לקראתך ויראך ושמח, לא בפיו אלא בלב, בלבו יותר מבפיו. אמר רבי שמעון בן יוחאי, הלב ששמח בגדולת אחיו ילבש אורים ותומים, שנאמר (תצוה כח ל) ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים והיו על לב אהרן.
³ מהר"ל חידושי אגדות (סנהדרין קב ב) ותדע מה שנקרא "אחאב" יורה על שהוא נגד הקב"ה יותר מכל ג' מלכים, כי האחים מצד עצמם הם מתנגדים זה לזה וכדכתיב (משלי יז יז) אִחַ לְצָרָה יוֹלֵד, רק בשביל שיצאו מאב אחד בזה מתחברים אבל מצד עצמם הם מתנגדים, ולכך נקרא אח להקב"ה.
⁴ חומת אנ"ך להחיד"א על מגילת אסתר עה"פ ויאמר הקן למלך אַחְשֹׁרוּשׁ יִשָּׁנוּ עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכָל מְדִינֹת מְלֻכּוֹתָי וְדַתֵּיהֶם שְׁנוֹת מִכָּל עַם וְאֵת דַּתִּי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין שׁוֹה לְהַנִּיחָם (ג ח) אפשר לפרש שהכונה "יִשָּׁנוּ עִם אֶחָד שְׁתַּלְכִּית אוֹמֵה זֶה הוּא לְהִיּוֹת אַחַדוֹת בֵּינֵיהֶם זֶהוּ קִיּוּמָם וְיִסּוּדָם. אבל עתה "מִפְּזָר" מיכא ציבחר מיכא צבחר (מעט הנה ומעט הנה). ואפילו אותם שהם במקום אחד, "מִפְּרָד" הם נפרדים, ושנאת חנם יש ביניהם. ולא סגי ביניהם, אלא "בֵּין הָעַמִּים" גם שונאים לעמים, ופשתה המספחת "בְּכָל מְדִינֹת מְלֻכּוֹתָי" ויש נזק גדול שימשכו מדות רעות שלהם בכל המלכות "וְדַתֵּיהֶם שְׁנוֹת מִכָּל עַם" שעיקרם הוא היחוד והאחדות והם עושים ההפך, ונמצא שעושים הפך דתם "וְאֵת דַּתִּי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים" ונמצאו קרחים מכל דת. "וְלַמֶּלֶךְ אֵין שׁוֹה לְהַנִּיחָם" כי ימשך נזק גדול בכל המלכות, להשריש נגעי מדות רעות אלו בכל המלכות. אם על המלך טוב יכתב לאגדם וכו', ואח"כ ראיתי קצת מזה במפרשים. ובהכי ניחא מ"ש רז"ל ישנו עם אחד ישנים מן המצות, דכיון דיש שנאה ביניהם נפל תורה, כי כשיש אחדות, כשמקיים אחד מהם מצוה, נחשבת כאלו קיימה הכל, אבל עתה נתמעט כח המצות. ומה גם שעוברים תדיר על מצות עשה ואהבת לרעך כמוך, ועל לא תשנא את אחיך, ועל לא תקום ולא תטור, וזו רעה תדירית, ואם כן ישנים מן המצות. (וכן כתב בספרו דברים אחדים, דרוש טו"ב יז) לפרשת זכור דף צ ע"א בתחלת העמוד בדפוס ליוורנו תקמ"ח).

says that when an *Achdus* type of *Yid* does a *Mitzva*, it's as if the entire *Klal Yisroel* is doing the *Mitzva*. An *Ish HaKlal* who thinks "past his own nose" is an entirely different creature, and his *Zechusim* are in a different world. He's loaded, and he's way ahead of everyone else. ****

Make Sure to Get Involved in *Zikkui HaRabbim*, even in a Small Way

Look how *Chazal* say⁵ that *Moshe* was: שְׁקוּל equal to the entire *Klal Yisroel*, because he lived for the *Klal* and whatever the *Klal* did was his. וַיֵּצֵא אֶל He went out (of his comfort zone) to see the needs of his brothers. It makes sense that such a person should have the power of being *M'chaper* on all the sins of the entire *Klal Yisroel*. A person who lives for himself, despite his greatness (in *Torah* and *Chesed* and *Dikduk HaMitzvos*), he simply isn't connected with the *Klal* like a *Moshe* and *Ahron*, and he can't save them from their sins like an *Ish HaKlal*. ****
In *Novardok* they believed: אין we don't settle when it comes to *Ruchaniyus*. You live only once, so aim *Davka* for the top before it's too late. So make sure you get somewhat involved in *Zikkui HaRabbim*, even in a small way. I know a *Novardoker* in *Eretz Yisroel* (from *Bnei*

*Even a drop more involvement in *Zikkui HaRabbim* can save a person from all kinds of *Tzaros*, since Hashem loves him especially*

Brak) who used to go from shul to shul to speak *Divrei Torah* and *Mussar* for a few minutes after davening, in order to be *M'zakeh* the "*Olam*" and also to practice *Amitzus* (courage). Reb Chuna Herzman *Zatzal* said in the name of one of the *Gedolei Yisroel* "When there is no *Zich* (ego) (and you aren't caught up in *Kin'ah* and *Sin'ah* and competing with others), then there is a *Rabim*. I think they said this about R' Elchonon Wasserman *Zatzal*. *****

An *Ish HaKlal* Has More "Children" Than Anybody

There is a story in *Tanach* about *Chana*, the mother of *Shmuel*. *Chana* had no children, and she was in tremendous pain from her: חָרָה co-wife, *Penina*, who had plenty children and used to tease her and pour salt on her wounds. *Chana* cried and she couldn't eat. So *Elkana*, her husband said: לָמָּה תִּבְכִּי וְלָמָּה לֹא תֹאכְלִי וְלָמָּה יָרַע לְבַבְךָ הֲלוֹא אֲנִי טוֹב לְךָ מֵעֶשְׂרֵה בָּנִים ש"א א ח Why do you cry? Isn't being married to me not better than 10 sons? How could *Elkana* tell a barren, broken-hearted woman that she has no right to cry, because just being married to him is even better than having 10 sons? *****
Chazal say⁶ that *Elkana* was a massive *M'zakeh HaRabbim*. He caused the entire

⁵ ילקוט פרשת בשלח עה"פ אַז יִשִּׁיר מִשֶּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל (רמז רמא) מִשֶּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִשֶּׁה שְׁקוּל כִּי־יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל כַּמְשָׁה, בִּשְׁעָה שֶׁאִמְרוּ שִׁירָה. דָּבָר אַחֵר, מִשֶּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מְגִיד שֶׁהִיא מִשֶּׁה שְׁקוּל כְּנֹגֵד כָּל יִשְׂרָאֵל, לְפִי שְׂכַל הָעוֹלָם כְּלוּ שֶׁלְךָ, וְאֵין לְךָ עִם אֵלֹא יִשְׂרָאֵל, שְׁנֹאמֵר (יִשְׁעִיָּה מִגַּ כָּא) עִם זֶה יִצְרָתִי לִי וְגו'. וְכֵן הוּא אֹמֵר (שִׁיר ו ח) שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת (אֵלֹו שְׁשִׁים רַבּוֹא מִבֵּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה) וְשְׁמֹנִים פִּילְגָשִׁים (אֵלֹו שְׁמוֹנִים רַבּוֹא מִבֵּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַטָּה) וְעֵלְמוֹת אֵין מִסְפָּר, אֵלֹו קִטְנִים שֶׁאֵין לָהֶם מִנּוּן. אַעֲפ"כ אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי, זֶה מִשֶּׁה שֶׁהוּא שְׁקוּל כְּנֹגֵד הַכֹּל. וְכִבֵּר הִיא רַבִּי יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ שִׁילְדָה אִשָּׁה בַּמִּצְרַיִם שְׁשִׁים רַבּוֹא, נַעֲנָה תִלְמִיד אֶחָד מִלְפָּנָיו וְאָמַר לִיה רַבִּי, וּמָה מִי גְדוֹל, הָעוֹלָם אוֹ הַצְדִּיק, אָמַר לִיה, הַצְדִּיק, לָמָּה, אָמַר לִיה, שְׁכַשִּׁילְדָה יוֹכַבֵּד אִם מִשֶּׁה אֵת מִשֶּׁה, הִיא שְׁקוּל כְּנֹגֵד הַכֹּל. וְכִי הֵיכַן מִצִּינוּ שֶׁהוּא שְׁקוּל כְּנֹגֵד הַכֹּל, שְׁנֹאמֵר (פְּנַחֵס כו ד) כְּאֶשֶׁר צִוָּה ה' אֵת מִשֶּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֹמֵר אַז יִשִּׁיר מִשֶּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמִשֶּׁה (בְּרַכָּה לָד י). וּבִילְקוּט פְּרַשְׁת יִתְרוֹ עַה"פ וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֵּהֵן מִדְּוֵן חֲתָן מִשֶּׁה אֵת כָּל אֶשֶׁר עָשָׂה אֱלֹקִים לְמִשֶּׁה וְלִיִּשְׂרָאֵל עִמּוֹ (רַמַּז רֹסח) אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה ה', שְׁקוּל מִשֶּׁה כִּי־יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל כַּמְשָׁה, שְׁקוּל הַרְבַּ כְּתִלְמִיד וְשְׁקוּל הַתִּלְמִיד כְּרַב.
⁶ תַּנָּא דְבֵי אֵלִיהוּ (הוֹבָא בִּסְפָר שֶׁם עוֹלָם לְהַחֲפֹץ חַיִּים, ח"א פכ"א) וְאֵלֹו הָאֲנָשִׁים מִזְכֵי הַרְבִּים, זֹכִים עֹבְרוֹ זֶה לְבָנִים גְּדוּלֵי תוֹרָה

Klal Yisroel to wake up and go to the *Mishkan* for *Shalosh Regalim*, which they weren't doing. And Hashem said that since *Elkana* was: מְקַרֵּיעַ motivated the entire *Klal Yisroel*: לְזָכוֹת in a positive direction, therefore he would be *Zoche* to a son *Shmuel HaNavi* who would turn around the whole *Klal Yisroel* לְזָכוֹת in a positive direction. **We can suggest that if you are an *Ish HaKlal* like *Elkana*, then you have more "children" than anybody.** *****

The whole *Klal Yisroel* are truly your children, like it says: כָּל הַמְלִמֵּד אֶת בְּן חִבְרוֹ תוֹרָה, מֵעַלְהָ עָלָיו הַכֶּתוּב כָּאֵלוֹ יִלְדוּ if you teach a *Yid Torah*, it is as if you gave birth to him, and his wife is their "mother" just like him (of course, there is a *Mitzva* to have your own biological children). We see how *Chana* was selfless just like her husband, and even when she did ask for a child she said: וּנְתַתִּיו לָהּ כָּל יְמֵי חַיָּיו שֶׁאֵין אֵין I will dedicate him to the service of Hashem his entire life; not to enjoy her beloved: אוֹיֶסְגָּבְעֵינֵנּוּ (product of *Tefilos*) cutie pie, but to give him away to Hashem to be raised by *Eli Cohen Gadol*. *****

I was told by R' Nosson and R' Yehuda Jacobs Zatzal, that people Shteig much more when they go-out for Klal Yisroel, and not going-out, hampers their growth

There Is No One Greater Than Someone Who Goes Out for *Klal Yisroel*

Indeed, she deserves all the *Schar* of her husband's *Zikkui HaRabbim*, since she was also a *Rabim* person. And for good reason she was *Zoche* to *Shmuel HaNavi*, who was:

מְקַרֵּיעַ practically the biggest *M'karev* in *Klal Yisroel*, who traveled all over *Klal Yisroel* to be *M'karev*, and he was considered equal to *Moshe* and *Ahron* together, since they didn't go out the way he did. He was like R' Ahron Kotler *Zatzal* (and R' Avrohom Kalmanovich) who knocked on doors and was *M'vazeh* himself to build *Bais Medrash Gavoha*. For good reason he was *Zoche* to the greatest *Torah* citadel in the world. *****

Being *Osek* in *Zikkui HaRabbim* Erases All Your Sins

And during the Nazi Holocaust, it felt like *Tisha B'av* to R' Ahron *Zatzal*, and he was seen in a car

with R' Kalmanovich *Zatzal* on *Shabbos* to collect money to save European Jews from the Nazis, *Y'mach Sh'mam*. The *Alter* from *Kelm Zatzal* said⁷ that he's afraid to expound on the greatness of *Zikkui HaRabbim*, since

שמזכין ישראל בתורה ומצות, וכמו דאיתא בתנא דבי אליהו (פ"ח) גבי אלקנה שהשתדל לזכות ישראל להעלותם לרגל לירושלים, ואמר לו הקב"ה אתה הכרעת את ישראל לכף זכות וחנכת אותם במצות וזכו רבים על ידך, חייך שאני מוציא ממך בן שיכריע את כל ישראל לכף זכות ויחנך אותם במצות ויזכו רבים על ידו.

⁷ מימרא בשם הסבא מקלם, הובא בספר ברכת אברהם (מאמרים והדרכות להרה"ג רבי אברהם ארלנגר זצ"ל, בעהמ"ח ספרי ברכת אברהם על הש"ס, ירושלים תשנט, חלק ג על עניני תורה ותפלה, עמ' רה) וראיתי בשם הסבא מקלם ז"ל שאמר שאינו רוצה להרחיב הדיבור על גודל השכר של מלמדי תורה מזכי הרבים, כי חושש שמא לא יפחדו עוד מגיהנם וימעט בזה מיראתם. (עיין להלן בסוף הערה 9).

ואגב, יש לציין מה שכתב כעין זה בספר דעת תורה (לימודי מוסרי התורה מאת רבנו הגאון החסיד אור עולם מן ירוחם הלי ליוואוויץ צוקולה"ה, אשר לימד לרבים בישיבה הקדושה דמיר, במדבר, עמ' קמה) ונראה לי להגיד בזה, ותדעו כי מוסר אני לכם בזה סוד גדול, כי עיקר כוונתו ית' היה באמת כי תיקון הבריאה יבא אמנם מתוך חושך, מתוך הנהגת משפט, הנהגת טוב ורע של שית אלפי שנין. וביסוד זה נוכל להבין מדרש פליאה מאוד. אבל אני מגיד לכם עוד פעם, כי אני כאן מגלה לכם סוד גדול, ואשר באמת אני מפחד להגיד זאת לפני רבים, שלא תתהווה מזה לפניכם איזה קלות, מידיעה כזאת כי גם החושך הוא למען התכלית, כי החושך עצמו הנהו אמנם הנהגה שלמה, להנהיג בו עולם מלא. אדמו"ר הסבא ז"ל מקלם אמר כי לו ידעו בני אדם אמיתת מתן שכן של מצות כמו שהוא, לא היו יראים בני אדם מפני עונש החטא. הנה כי צריכים באמת לחרוד מלהגיד כל הדברים.

people will *Chas V'shalom* lose their fear of *Gehinom*. *Chazal* say: *אין חטא בא על ידו אבות היח* the *Rabim*, is rewarded with protection from sin (*Rambam*⁸). And R' Chaim Vital *Zatzal* said⁹ that he could tell the sins that a person was doing by reading his pulse. But if the person was *Osek* in *Zikkui HaRabbim*, then he didn't feel anything. *****

TRUE STORY

I advise and encourage people about *Zikkui HaRabbim* (and not being afraid of people) as much as possible. I'm getting reports about people who have moved to out-of-town *Kollelim* because they heard or read my *Shitos* about this. I don't even know these people, but they are all thriving, with Hashem's help, with loads of *Simcha* and *Zechusim* and breaking their *Middos*. I once received a telephone call from a newlywed who was terribly shy, but he heard my *Yesodos* in *Zikkui HaRabbim*. One bright day, he decided

R' Nosson Zatzal used to say that getting lost into Zikkui HaRabbim is the best way to overcome even lifetime difficulties of Shvivas HaMiddos (I have personally seen plenty of this)

to become a "*Novardoker*". *****
 He started a group of 100 *Yungerleit* or *Bachurim* (within a week!) who are available for *Chasuna's* where the *Chosson* has no friends (or from out of town), and they are getting constant phone calls to send some *Bachurim* to be *M'sameach*. Such an easy *Mitzva* which brings out positive *Kochos* from hundreds, and has *Gevaldige Zechusim*: להפיות לב נדכאים to give *Chizuk* to those who need it most. It's easy to always talk about the *Ma'ala* of *Zikkui HaRabbim*, and look what *Zechusim* you can easily get! Thousands of people doing *Mitzvos*!

קדש הלולים לה' יט כד

Those Who Have Patience End Up Being Happy

You had patience. For three years you didn't eat, and you waited for the fourth year. Now you eat in *Yerushalayim* with *Simcha*. (see *RSRH*¹⁰). We can suggest that those who have patience end up being happy! This is a rule in

⁸ הרמב"ם בפירושו למשניות על המשנה כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו (אבות ה' יח) וכל המביא בני אדם לידי זכות יגמלהו ה' במנעו ממנו החטאים.

וכתב המאירי (אבות שם) כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו כו', אמר שכל שהוא מזכה הרבים כו' ופירש בתלמוד יומא (פז א) שהקב"ה גומלו בכך שלא יהיו תלמידיו בגן עדן והוא יורש גיהנם, וכדכתיב (תהלים טז י) כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת, ומה ענין שהיה החסיד רואה שחת, אלא אחר דהוא חסיד אינך מניח [לו] לעשות עבירה עד שיראה מתוכה שחת, ואין לך חסידות בעולם כמו המזכה את הרבים.

⁹ מימרא בשם רבי חיים ויטאל הובא בספר "והגדת" (דרשות רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, בראשית עמ' 500) וידוע מה שאמר רבי חיים ויטאל זצ"ל, שמורו האר"י הקדוש ראה את העבירות רשומות במצח האדם, ואילו הוא מאבחן את העבירות כשהוא ממשש בדפק האדם (שער רוח הקודש, יד) אבל מי שהוא מזכה את הרבים אין להכיר במשמוש ידו, שעל כן אמרו (אבות ה' יח) שכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו. (הובא בספר "ומצדיקי הרבים ככובכים", פרקי עידוד ונטפי הדרכה בעיני חינוך הבנים, לר' יעקב שלום הכהן שווארטץ שליט"א, מהדורא חדשה לייקוואוד תשפב, עמ' ל. גם מה שהבאתי לעיל הערה 7 מימרא בשם הסבא מקלם מתוך ספר ברכת אברהם, מקורו משם).

¹⁰ פירוש הגאון מוה"ר שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה, עה"פ קדש הלולים לה' (יט כד) היהודי ממתין שלש שנים לאחר נטיעת אילן למאכל. במשך שלש שנים הוא מושך ידו מהנאת הפירות, ומוותר כלפי ה' על זכות הבעלות שלו. הימנעות זו מחנכת אותו לשליטה עצמית, שהיא התנאי ההכרחי למוסריות ההנאה. "נטיעה מקטע רגליהון דקציבא ודבעלי נדות" (ביצה כה) ערלה ונטע רבעי מלמדים אותו לשחרר עצמו מכבלי התאוה הבהמית ולהגיע לחירות מוסרית, שכן גם בשעת הנאת החושים יזכור את ה' ויעבוד אותו בשמחה, וממילא גם בשעת הנאתו החושנית יישאר קרוב אל ה' וראוי לשם "אדם".

(Gemara¹³). Also, they were both *Roshei Sanhedrin!* (Chazal¹⁴). We can suggest that *Doeg* means: דאָגאָ worry, and he was so worried about *Malchus Shaul* that he killed 85 *Cohanim* of *Nov Ir HaCohanim!* ***

Dovid Was Full of Bitachon & Singing & Never Giving Up Hope

We can suggest that *Doeg* was a: דאָגאָ contradiction to the very essence of *Dovid* who was full of positivism and *Bitachon* and singing: אַם חֶסֶד אֲשִׁירָה, אַם מְשֹׁפֵט to Hashem not only when life is comfortable, but even when He

gives me difficulties. He would sing for *Shaul* in order to calm him down from his worries. (*Me'am Lo'ez*¹⁵). He was also the *Lev* of *Klal Yisroel* (*Rambam*¹⁶), and the reason he sinned with *Bas Sheva* was: לְהוֹרֹת תְּשׁוּבָה לְיַחִיד to be an example that a person can do *Teshuva*. (*Gemara*¹⁷). **** His whole essence was to teach *Klal Yisroel* not to be *Mya'esh*. (He was the author of: אֲפִילוֹ חָרַב חֶדָּה מוֹנַחַת עַל צַוָּרוֹ שֶׁל אָדָם, אֵל even if a sharp sword is resting on a person's neck, he shouldn't lose hope! *Gemara*¹⁸). And you can **always** do

In Novardok they said that most Nisyonos are really Dimyonos. All the "fears" & "scary situations" are really dispersible clouds! And can usually be traced to Redifas HaKavod

¹³ סנהדרין קו ב, ואמר רבי יצחק, מאי דכתיב (איוב כ טו) חיל בלע ויקאנו מבטנו ירשנו אל, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבנו של עולם, ימות דואג! אמר לו, חיל בלע ויקאנו (המתן עד שתשכח תורתו. רש"י). אמר לפניו, מבטנו ירשנו אל- (אל תמתין לו עד שתשכח, אלא תמהר ותשכיחנו). ואמר רבי יצחק, מאי דכתיב (תהלים נב ז) גם אל- יתצד לנצח, אמר הקדוש ברוך הוא לדוד, נתי דואג לעלמא דאתי. אמר לפניו, גם אל- יתצד לנצח. מאי דכתיב (שם) יתקד ויסתך מאהל ושרשף מארץ חיים סלה, אמר הקדוש ברוך הוא, לימרו שמעתא בי מדרשא משמיה, אמר לפניו, יתקד ויסתך מאהל (מאהל, זה בית המדרש). ליהו ליה בנין רבנו, ושרשף מארץ חיים סלה (שורש שלו תכסח מארץ חיים, דלא להו ליה בנין רבנו).
¹⁴ מדרש תהלים (פרק ג) **דואג אב בית דין היה**, שנאמר (ש"א כא ח) אביר הרועים אשר לשאול. ובילקוט (ש"א פרק כא) ולמה נקרא שמו "אדומי" ר' יצחק אמר, שהיה מאדים פני הכל בהלכה.
 ובגמרא סנהדרין קו ב, ואמר רבי יצחק, מאי דכתיב (ישעיה לג יח) איה סופר איה שוקל איה סופר את המגדלים, איה סופר כל אותיות שבתורה (שהיה בקי בחסירות ויתירות. רש"י), איה שוקל, איה שוקל כל קלים וחמורים שבתורה (יודע לדרוש בקל וחומר), איה סופר את המגדלים, שהיה סופר שלש מאות הלכות פסוקות במגדל הפורח באויר. אמר רבי (אמי) ארבע מאה בעייתו בעו דואג ואחיתופל במגדל הפורח באויר.
¹⁵ מעם לועז (שמואל א, עמ' רג ד"ה וזה, בשם ר"י אקוסטה) ולא הכינור בלבד הטיב את רוח שאול, אלא גם דוד עצמו בָּחַן מעלותיו ובאור נפשו שהיה מנעים זמירות ה' לפני שאול שאין לו לאדם להתיימשך על קונו ורועו כמו שאמר בספר תהלים (כג א) ה' רעי לא אֶחָסֵר.
¹⁶ רמב"ם הלכות מלכים (ג ו) וכן לא יהיה שטוף בנשים, אפילו לא היתה לו אלא אחת לא יהיה מצוי אצלה תמיד כשאר הטפשים, שנאמר (משלי לא ג) אל תתן לנשים חילך, על הסרת לבו הקפידה תורה שנאמר (שופטים יז יז) ולא יסור לבבו, **שלבּו הוא לב כל קהל ישראל** לפיכך דבקו הכתוב בתורה יתר משאר העם שנאמר (שופטים יז יט) כל ימי חיי.
¹⁷ ע"ז ד ב, והיינו דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי, לא דוד ראוי לאותו מעשה, ולא ישראל ראוי לאותו מעשה, לא דוד ראוי לאותו מעשה, דכתיב (ואתחנן ה כו) מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה אתי כל הימים, אלא למה עשו, לומר לך שאם חטא יחיד אומרים לו כלך אצל צבור, וצריכא דאי אשמועינן יחיד משום דלא מפרסם חטאיה, אבל צבור דמפרסם חטאיהו אימא לא, ואי אשמועינן צבור משום דנפיש רחמייהו, אבל יחיד דלא אלימא זכותיה אימא לא, צריכא. והיינו דרבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן, מאי דכתיב (ש"ב כג א) נאם דוד בן ישי ונאם הגבר הקם על, נאם דוד בן ישי שהקים עולה של תשובה.
¹⁸ ברכות י א, בימים ההם חלה חזקתהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו פה אמר ה' צו לבייתך פי מת אתה ולא תחיה (מ"ב כ א) מאי פי מת אתה ולא תחיה? מת אתה - בעולם הזה, ולא תחיה - לעולם הבא. אמר ליה: מאי כולי האי? אמר ליה: משום דלא עסקת בפריה ורביה. אמר ליה: משום דחזאי לי ברוח הקדש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו. אמר ליה: בהדי כבשי דרחמנא למה לך? מאי דמפקדת איבעי לך למעבד, ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא - לעביד. אמר ליה: השתא הב לי ברתך, אפשר דגרמא זכותא דידי ודיך ונפקי מינאי בנין דמעלו. אמר ליה: כבר נגזרה עליך גזירה. אמר ליה: בן אמוץ, כלה נבואתך וצא! כך מקובלני מבית אבי אבא - אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים.

Teshuva. Yet, *Achitofel* wasn't *Mochel Dovid* for sinning with his granddaughter *Bas Sheva*. That's why he rebelled with *Avshalom*, and he wanted to kill *Dovid* despite *Dovid's Teshuva*. It seems that *Achitofel* who was a *Rosh Sanhedrin* symbolized "You're stuck with your *Chet* (sin), and you can never do *Teshuva*". *****
So should we all hate and curse all those negatives in our lives that discourage our *Teshuva* and make us worry and not have *Bitachon* and hope, and say: "לא יִחַצוּ יְמֵיהֶם" **They should be wiped out!** I once heard Rav Hutner *Zatzal* saying that there are certain negative *Hashkafos* that have to be "ripped out of the hearts of every *Yeshiva Bachur!*" Indeed, the wrong negative *Hashkafos* in your life are *Mamash* life-threatening, and can cause the worst harm when you view yourself as a "lost case", etc.

NOVARDOK

לא נהגו כבוד זה בזה

Being *Eidel* and Respectful To One Another

This week's *Parsha* says: לא תקרבו לגלות ערוה יח "Don't come **near** to uncover the shame". *Tz'niyus* can also mean a way of talking. A loudmouth, big talker who never listens to others isn't exactly a *Tz'nua* (although people who desperately need self-esteem may need loud behaviors, or people who speak and are *Mashpia* (influence) others may need to be *Davka* loud and *Geshmak*). Two *Rabbeim* once noticed a picture of two prewar Europe bearded Jews talking to each other. **
They were both so *Eidel* and respectful to each other. It was *Gevaldig*. R' Gedaliah Shemer *Zatzal* was a Holocaust survivor, who spent his last years learning in Bais

Medrash Gavoha. He never got married (perhaps because of the war), but he was a big *Ben Torah*, and Bais Medrash Gavoha loved him. He once described *Novardok*, and how despite the Nazis, they were the very last *Yeshiva* to close. ****

He told me about a certain *Chassidus*, and how the *Eidelkeit* and *Derech Eretz* was beautiful. How he once discussed a *Gemara* with a *Chassid*, and how the *Chassid* spoke to him: "Come, let's try this together! Maybe you can help me understand it." He was so super-refined. I asked him what this *Chassidus* was known for, but he didn't get involved. But he told me this: "*Eidelkeit*: שפילט אַ ראָלע played a role!" ****

Try to Avoid Discussing Your Personal Situation

A famous *Admor* from *Yerushalayim* (who belongs to a branch of that *Chassidus*) visited Lakewood. He met one of the big *Rabbonim*, who asked him how his *Chassidus* was doing. He answered, "*Yerushalayim* is doing wonderful" (he didn't get involved in his personal *Chassidus*). Like the *Shunamis* told *Elisha*: בתוך עמי אנכי ישבת מ"ב דיג I dwell among my people. ****

I once asked an old *Novardoker* why the older ones would talk with such *Eidelkeit* (R' Gershon *Zatzal* was very much like this, despite his super *Amitzus* (courage). He told me with a smile and a soft voice: כי זה דרךן של ישראלי this is what a *Yid* is all about. הקול A *Yid* has a certain way of speaking. My *Rebbi*, R' Ozer Schwartz *Zatzal* would give plenty *Tochacha*. But you didn't mind, since it was done with such softness. He once remarked that people think that giving *Tochacha* is automatically done with: קולות thunder and lightning and anger. *****
It's the way you say it that makes the whole difference. When you have a

problem, you don't start kvetching and screaming: *בְּתַרְעוּמוֹת וּבְמַחְלוֹקֵת* with arguments and hostilities. How much trouble *Klal Yisroel* went through because of the wrong way of presenting their case (*בְּעִרְבוּבֵיהָ* without respect for elders). (*Rashi*¹⁹).

Don't Mix in to Machlokes

TRUE STORY

In the olden days, there weren't any *Gedolim* pictures. During the *Machlokes* between R' Yaakov Emden *Zatzal* and R' Yonasan Eibshitz *Zatzal*, some people asked R' Yaakov Emden (not knowing that they were talking to R' Yaakov Emden himself) his opinion. He said that when these types of *Machlokes* happen, "dogs" shouldn't mix in! I heard this story from R' Shlomo Wolbe *Zatzal*, who said it in public. ** When kids hear words of: *ביטול* belittling on other groups, it can affect their *Derech Eretz* level. And when they end up being chutzpadik to their parents, this can very well be the source. ***

R' Yaakov Galinsky

There Is a Big Segula to Speak Positively Even If It Isn't True

A *Yungerman* in Lakewood is putting out a: *קונטרס* booklet on *Sin'as Chinam*, and he showed by different quotes from *Gedolim* how speaking against groups in *Klal Yisroel* can give a person a lifetime of: *מְקַטְרָגִים* accusing angels and sins galore, *Chas V'shalom*, since for each person alone there are 17 *חַטָּאִים* sins! Imagine how lucky are

those people who follow R' Avigdor Miller *Zatzal* who said "Better a positive lie", and "Never verbalize a negative emotion". ****

Sometimes it is preferable to keep saying that this *Dor* has practically no *Sin'as Chinam* with groups, than to kvetch how bad everything is. First of all, it is indeed much improved without a question. And besides, **there is a big Segula to speak positively, even if it isn't**

true. *****

Don't have mental arguments and antagonism to people who intimidate you. Often, they can actually feel it, and: *כְּמִים הַפָּנִים לְפָנִים כֵּן לֵב הָאָדָם* Just as water reflects your facial expression, your friends heart reflects your feelings towards him. R' Yaakov Galinsky *Zatzal* told me that **a person cannot hide his feelings. So think "positive" and "accepting" thoughts about your enemies, and watch**

them change! *****

TRUE STORY

I know of a big *Masmid* whose marriage was falling apart. He decided that for a whole year he would make having a good marriage a priority over his learning, and he saved his life! *****

There is good reason why Novardok had so many true Baalei Ruach HaKodesh; they made Ikar Ikarim out of Shviras HaMiddos. By the way, almost all those who I knew were major *Talmidei Chachomim* and were *Ligging* in learning.

¹⁹ רש"י בפרשת דברים עה"פ ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ (א כב) ותקרבון אלי כלכם – בערבוביא, ולהלן הוא אומר (ואתחנן ה כ) ותקרבון אלי כל ראשי שבטיכם וזקניכם ותאמרו הן הראנו וגו', אותה קריבה היתה הוגנת, ילדים מכבדים את הזקנים ושלחום לפניהם, וזקנים מכבדים את הראשים ללכת לפניהם, אבל כאן ותקרבון אלי כלכם בערבוביא, ילדים דוחפין את הזקנים, וזקנים דוחפין את הראשים.

Questions To Rabbi Mandel

My Friend Is Ignoring Me

Question: I tried to help a friend, and now he turned into a stranger to me and is ignoring me. What *Chizuk* should I give myself?

Answer: Oh boy! Now, that's very painful! If somebody would call me up with this, I'd spend a half hour on the phone crying with them, and then hang up. (That might do the job; they sometimes need to talk and be heard) That's very painful.

However, if you want to be a *Novardoker*, and you want to be a practical person, HaKadosh Baruch Hu Himself is speaking to you, to teach you what friends are worth. All your friends. Do you know who had a lot of friends? *Haman*. Do you know how many times it says by *Haman* אוהביו, אוהביו his friends? It's all over the *Megila*. He is so popular! And where does *Mordechai* have even one friend? They all hate him. You have to decide **not to put so much trust in a *Basar V'dam* human being.**

Do you know what R' Miller *Zatzal* once told me? If you are in the middle of learning, and people want to disturb you, just point to your *Gemara* and smile. Or else, they'll all flock to you and you'll become Mr. Popularity... and an *Am HaAretz D'braisa!* So, **a friend is not what you think it is.**

How should you deal with this person who is ignoring you? **Be *Dan* the guy *L'kaf Zechus!* And don't care so much what he thinks. Be *Dan* him *L'kaf Zechus!* (Perhaps his wife is giving him a "run for the money"). It's not you; that's for sure! You have to speak that type of language. Don't point to yourself "I did something wrong" That's what's killing you.**

I'm going to tell you a true story. A friend of mine hated somebody (who I knew), and he used to tell everybody "This guy is shreklach!" He was learning in a *Kollel* together with him, and this person was acting-up like a *Meshugener*. For a year they were fighting cats and dogs. He kept telling me "I can't deal with him; he's crazy! He's this, and he's that, etc." At the end of the year, he found out that this person was going through a huge trauma in his house, and he was on medication (for depression). My friend told me how much *Cha'rata* he has, that he wasted all that energy fighting with someone who, nebach, was not at fault!

That's what you have to say for this friend. **Instead of being so worried about yourself, say "He has an issue" and that's why he's doing that.** Besides the fact that he's missing out on a great friend like you. It's a *Rachmanus* that he lost you.

You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to questionsforrabbimandel@gmail.com

To subscribe to the weekly, email weeklybitachon@gmail.com

If you feel that this booklet has enriched your life and you would like to help us continue our life-saving work, you can make a contribution via Zelle to weeklybitachon@gmail.com This is not a tax-deductible account. We are in the process of setting it up